

Fascinerende beuken

We wonen al 20 jaar in ons dorp, wandelen in het algemeen veel. Maar vanaf de herfst 2003 wandelen we regelmatig een rondje dat we voorheen eigenlijk nooit liepen. Door dat vaste rondje vallen je zaken op die je eerst niet zag. In het lentenummer van Oase schreef ik over eikels en andere vruchten in spleten van eiken. Ditmaal aandacht voor de beuken.

Een deel van de wandeling voert door het Hoevelakense bos. Een parkbos, deel uitmakend van het landgoed Hoevelaken, oorspronkelijk horend bij kasteel Hoevelaken, nu eigendom van

- de merkwaardige bulten, littekens en krulvormige uitsteeksels op de stam. Over de laatste aspecten twee enkele observaties en gedachten.

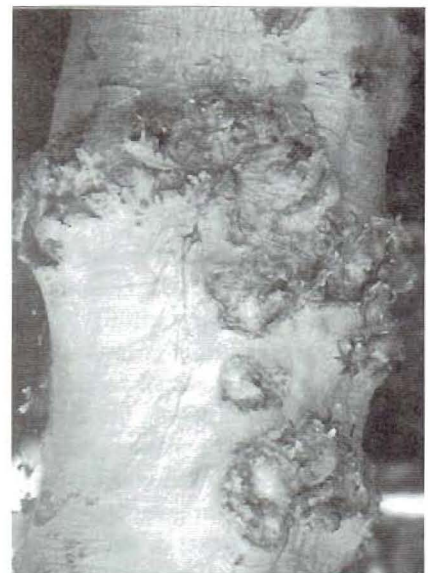
Wortels van beuken doen mij altijd aan klauwen denken, waarmee de boom zich vastklauwt in de bodem. Dat komt ook doordat er wat ruimte onder de wortels zit, waardoor het lijkt alsof de boom zich op zijn wortels verheft. De wortels groeien over elkaar heen, vergroeien dan met elkaar, vormen prachtige patronen met holletjes ertussen waarin vaak water blijft staan. De vormenrijkdom van die wortelstelsels is heel groot, ik

ik de oorzaak niet begrijp.

Wat ik denk te kunnen begrijpen zijn de gezwel-achtige barsten in de schors die naar mijn waarneming een voorbeeld zijn van verminderde vitaliteit en afsterven.

En dan die vreemde bobbel op de stammen, in verschillende grootte en uiterst gevarieerd van vorm – hoe ontstaan die? Het zijn geen kwaadaardige gezwellen, hoewel ze daar wel op lijken. Vragen, vragen en geen antwoorden. De beuken fascineren en maken bescheiden.

Kees Both

het Gelders Landschap. De beuk heeft hier een prominente plek, in de vorm van lanen, maar ook verspreid in het bos. Er zijn vijf aspecten die mij bij beuken fascineren:

- het zonlicht op de stammen, vooral 's ochtends en 's avonds;
- beuken waarbij het lijkt alsof de stam zich splitst en hogerop weer samenkomt, waarbij ik denk dat het om twee bomen gaat die gedeeltelijk vergroeid zijn;
- de reusachtige dikke zijtakken (die je trouwens ook wel bij eiken vindt) van wel 10 meter lang, waarbij ik me afvraag hoe groot de kracht wel moet zijn die daarop werkt bij de aanhechting aan de stam; ik kijk altijd weer met ontzag naar boven, als ik er onderdoor loop;
- het zichtbare deel van het wortelstelsel;

ben begonnen ze te fotograferen. Ik kijk regelmatig in de holletjes met water, of er dierenleven in te vinden is. Tot nu toe heb ik niet veel kunnen ontdekken, maar ik kan me voorstellen dat er micro-organismen in kunnen leven en vraag me af of daar ooit iemand onderzoek naar gedaan heeft. Het is een heel apart micromilieu in het bos.

De stammen vormen voor mij een boek, met vele tekens, waarvan ik het merendeel niet begrijp. Wat ik wel begrijp zijn de in de schors gekerfde menselijke liefdesverklaringen, die in de meeste gevallen de liefde zullen overleven. Maar de dunne en dus kwetsbare schors toont ook figuren van natuurlijke oorsprong, naast putjes en strepen een hartvorm, waarvan

